

[Poul Møliær.]

løbende kontrol; men inden for statsstyret ser det ud til, at man står over for overraskelser hvert år, når forslag til finanslov skal indhentes eller indkaldes fra styrelserne. Men altså, jeg vil gerne fremhæve den betragtning, at regeringen, at finansministeren, har — og det er da også skik og har været sæd her i Danmark i mange år — et særligt ansvar for, at udgiftslovene kan holdes inden for indkomstrammerne, eller han må gøre opmærksom på det, når dette ikke er tilfældet.

Men hertil kommer to spørgsmål, jeg gerne vil rejse. Er det nu rigtigt, at det vældige behov for nye midler skyldes i lige grad oppositionen og regeringen?

Hvis man nu havde fulgt vore råd, da man vedtog forslaget om den fulde folkepension, nemlig at vi allerede dengang endes om at forhøje folkepensionsbidraget, ville den højtærede finansminister i dag have været i en lettere situation, så han ikke skulle bruge så mange penge, men man afviste os, man kom endda med den, jeg håber økonomisk troskyldige afvisning, at man havde pengene, der skulle bruges til den højere folkepension. Der blev givet en redegørelse i folkepensionsudvalget om, at da man ved helhedsløsningen havde forhøjet folkepensionsbidraget, havde man penge til det første par år med den højere folkepension, og derfor var der ikke behov for stigende folkepensionsbidrag. Enhver, der tænker økonomisk, måtte vide, at det var noget snak, for det afgørende var, hvilken virkning det ville få på samfundsøkonomien; hvis man f. eks. havde ladet statsoverskuddet falde med folkepensionsudgiftens stigning, og det ville man have gjort, hvis man havde trukket pengene fra nationalbanken, de opsamlede folkepensionsbidrag, så ville der ikke blive balance samfundsøkonomisk. Derfor var det noget snak, hvorved man skubbede problemet ud. Hvorfor var man sidste forår interesseret i at skubbe problemet med højere bidrag til folkepensioneringen ud til dette forår? Jeg stiller spørgsmålet. Enhver kan besvare det.

Ser vi på tvangslånet, fremgår det klart af de tal, vi nu har til bedømmelse, at statsfinanserne i det kommende år i forhold til

indeværende år er forringet med omkring 300 mill. kr., fordi man nu ikke får tvangslån, men til gengæld skal tilbagebetale tvangslån, altså en forringelse på 300 mill. kr. fra det ene år til det andet på grund af den tvangslåns politik, regeringen førte i 1963, og som det ærede medlem hr. Peter Nielsen var så vældig stolt af for lidt siden her på denne talerstol. Se, nu skal dette tvangslån tilbagebetales, og så bekræftes det jo, at borgerne må betale tvangslånet en gang til. Jeg tror gerne, at tvangslånsprovenuet er sparet op, men man kan ikke nu ved tilbagebetalingen tage de penge fra nationalbanken og pumpe dem ud som købekraft i befolkningen. Tvangslånsmillionerne må betales en gang til af skatteborgerne, nu de skal have tvangslånet tilbage. Vi spurgte ved helhedsløsningen både finansministeren og statsministeren, hvad det var, der gjorde, at man regnede med, at staten var bedre i stand til om 2 år at klare sig uden tvangslån, end man var på det tidspunkt. Vi fik ikke noget svar, og vi ser da også i dag, at statsfinanserne ikke kan bære tvangslånets tilbagebetaling uden stigende skatter og afgifter.

Vi vil gerne gøre et forsøg på at komme igennem de vanskeligheder, som nu ligger foran os, men vi mener, at regeringen har et ganske særligt ansvar ikke mindst efter den valgkampagne, det store regeringsparti førte, og vi synes også, at den måde, hvorpå regeringen har taget fat på de økonomiske problemer efter valget, indgyder alt andet end tillid. Vi har vel alle haft en fornemmelse af, at vurderingerne svingede fra måned til måned. Vi har vel alle haft fornemmelsen af, at regeringen vaklede over for spørgsmålet om at satse på det ene middel eller på det andet.

I november fremsatte man et forslag til udskrivningslov, som man trak tilbage i februar uden at drøfte det med folketingets partier.

I december mente finansministeren, det var muligt at gennemføre merværdiafgiften inden 1. april, og den skepsis, vi andre lagde for dagen over for denne mulighed, blev tilbagevist; han troede, det var muligt. Den 18. januar erklærede statsministeren, at forslaget ikke ville blive fremsat foreløbig, og slet ikke så tidligt, at det kunne gennemføres inden 1. april. I december